

MTA Lendület program

A Magyar Tudományos Akadémia pályázati felhívása

új Lendület-kutatócsoportok létrehozására

2014-2019

A pályázat célja

A Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) elnöke a Lendület program keretében pályázati felhívást tesz közzé 2014-ben induló kutatócsoportok létrehozására az *MTA kutatóközpontjaiban, kutatóintézményekben* (a továbbiakban: akadémiai intézmények) és a *hazai egyetemeken* (a továbbiakban együttesen: kutatóhely). A Lendület program célja az akadémiai intézmények és egyetemi kutatások dinamikus megújítása nemzetközileg kimagasló teljesítményű kutatók és kiemelkedő fiatal tehetségek külföldről történő hazahívásával, illetve itthon tartásával. A Lendület program a kiválóság és a mobilitás együttes támogatására irányul, ennek megfelelően célja, hogy forrást biztosítson a befogadó intézményekben új téma kutatására alakuló kutatócsoportok számára, nem pedig már meglévő csoportok további támogatása. Az új Lendület-kutatócsoportok támogatására 2014-ben rendelkezésre álló 400 M Ft-ból megközelítőleg 10-12 új kutatócsoport indítható. A teljes támogatási időszak - a jelen pályázati kiírásban és a támogatási szerződésben foglaltak szerint - maximum 5 év.

Részvételi feltételek

1. Lendület-kutatócsoport vezetésére tudományos fokozattal rendelkező kutatók - életkoruknak és tudományos teljesítményüknek megfelelően - az alábbi kategóriákban pályázhatnak:

Lendület I. - Önálló kutatói pályát kezdők kategóriája: olyan 38 év alatti, kiemelkedő és folyamatosan növekvő teljesítményt mutató ígéretes fiatal kutatók, akik vállalják, hogy a Lendület program keretében végzett kutatásaik során, vagy annak befejezésekor pályáznak az Európai Kutatási Tanács (ERC) „Starting” vagy „Consolidator” kategóriájában.

Lendület II. - Sikeres önálló kutatói pályát folytatók kategóriája: olyan 35-45 év közötti, nemzetközileg is elismert, tartósan kiemelkedő és növekvő teljesítményű vezető kutatók, akik vállalják, hogy a Lendület program keretében végzett kutatásaik során, vagy annak befejezésekor pályáznak az Európai Kutatási Tanács (ERC) „Consolidator” vagy „Advanced” kategóriájában.

Mindkét kategóriában egyaránt lehet pályázni akadémiai intézményekbe és hazai egyetemekre is. A Lendület I. és II. közötti választást a pályázóknak a kutatóhely vezetőjével egyeztetve kell mérlegelniük. Korlátár-kedvezmény az MTA esélyharmonizációs keretprogramjában foglalt feltételeknek megfelelően kérhető.

2. A felhívásra történő jelentkezést a kutatócsoportot befogadó akadémiai intézmény vezetője vagy a befogadó egyetem rektora és a csoport megalakítására és vezetésére pályázó kutató közösen nyújthatja be.

3. A pályázatban kizárólag új vagy a kutatóhelyen legfeljebb 10 éve kiemelkedő eredménnyel művelt kutatási témára lehet támogatást kérni. A kutatási témának olyan, nemzetközi érdeklődésre

számot tartó, ígéretes kutatási irányba kell illeszkednie, amelynek eredményességi mutatója – nemzetközi értékelés szerint – kiváló, és az utóbbi 5 évben folyamatosan növekedett. Ennek részletezésére a pályázatban külön ki kell térni. Az elbírálás során a természettudományok, a műszaki tudományok és az élettudományok területén előnyt élveznek a kísérleti témájú pályázatok.

4. A leendő kutatócsoport-vezetőkkel szemben elvárás, hogy az elkövetkező 10-15 évben aktív kutatói és kutatásvezetői munkát végezzenek, és a Lendület-támogatás ideje alatt, vagy végén ERC (esetleg más nemzetközi) kiválósági pályázatot nyerjenek el, vagy H2020 nagypályázat konzorciumi témavezetői legyenek. Ugyancsak elvárás, hogy a tervezett kutatás mind tudományos, mind pályázati szempontból növelje a kutatóhely versenyképességét.

5. A Lendület II. kategóriában kötelező, a Lendület I. kategóriában előnyt jelentő pályázati feltételek:

a) A pályázó szakterületének nemzetközileg elismert tudományos műhelyeiben szerzett tudományos fokozat, posztdoktori kutatási tapasztalat és kutatói vagy oktatói állás.

b) A pályázó önálló tudományos eredményeit szakterülete vezető tudományos folyóirataiban folyamatosan közölte és közli, több alkalommal volt tudományos konferenciák meghívott előadója, és már nyert el saját jogon kutatási pályázatot.

6. A pályázó jelenlegi kutatóhelyén végzendő Lendület-projektre pályázatot csak kivételesen indokolt esetben, s kizárólag új kutatási téma elindítására nyújthat be.

7. Jelenlegi kutatóhelyén végzendő Lendület-projektre nem nyújthat be pályázatot teljes állású vezetői (tanszékvezető, intézetigazgató, magasabb vezető) megbízással vagy kinevezéssel rendelkező egyetemi oktató vagy teljes állású vezetői (osztályvezető, főosztályvezető, magasabb vezető) megbízással vagy kinevezéssel rendelkező kutató.

A pályázat benyújtása

A pályázatokat 2014. január 15-től angol nyelven lehet benyújtani a Lendület elektronikus pályázati rendszeren keresztül (<https://palyazat.mta.hu/lendulet/>). Bölcsész- és társadalomtudományi területen a pályázat - külön indoklással - magyar nyelven is benyújtható. A pályázóknak előzetesen nevük, tervezett befogadó kutatóhelyük és pályázatuk témájának megjelölésével jelentkezniük kell a lendulet@titkarsag.mta.hu e-mail címre küldött levélben, melynek alapján értesítjük az elektronikus beadással kapcsolatos tudnivalókról. A pályázati anyagok feltöltésének határideje **2014. február 11. 12.00** (közép-európai idő szerint).

A befogadó kutatóhely vezetője és a kutatóhely gazdasági vezetője által aláírt, a 3. sz. mellékletben szereplő nyilatkozatot postán is kérjük elküldeni az MTA Titkarsága címére (1051 Budapest, Nádor utca 7.). A postabélyegző legkésőbbi dátuma 2014. február 12. lehet. A borítékon fel kell tüntetni: „Lendület-pályázat 2014”. A pályázat benyújtásával kapcsolatos kérdésekben az MTA Titkarsága munkatársai adnak tájékoztatást a lendulet@titkarsag.mta.hu e-mail-címen, illetve a +36 1 411 6262 telefonszámon.

A pályázati anyagnak tartalmaznia kell:

Weblapra történő feltöltéssel:

1. a pályázat adatait (pályázat címe, kategóriája, tudományterülete, kulcsszavai);
2. a pályázó adatait (állampolgárság, tudományos fokozat, jelenlegi munkahely, elérhetőség);
3. a tervezett projekt rövid összefoglalóját (maximum fél oldal Times betűtípussal, 12 pt betűmérettel, szimpla sortávolsággal);
4. az ötéves futamidejű kutatási program rövid leírását (maximum 5 oldal Times betűtípussal, 12 pt betűmérettel, szimpla sortávolsággal);
5. az első három évre vonatkozó feladatok megoldásának részletes munkatervét éves bontásban (maximum 20 oldal Times betűtípussal, 12 pt betűmérettel, szimpla sortávolsággal);
6. az öt évre összesített költségtervet éves bontásban (a 2. sz. melléklet tartalma szerint), szöveges indoklással ellátva;
7. a kutatási terv személyi és intézményi előzményeit: a kutatás vezetőjének és meghatározó résztvevőinek szakmai önéletrajzát, publikációinak listáját, a pályázó kutató publikációs és tudományometriai adatait (az 1. sz. melléklet tartalma szerint);
8. intézményi állásfoglalást (maximum 1 oldal terjedelemben) arra vonatkozóan, hogy a tervezett kutatás hogyan illeszkedik a kutatóközpont/kutatóintézet/egyetem stratégiai terveibe, miért ezt az irányt támogatják. Helyben maradásra történő pályázat esetén itt kérjük annak indoklását, hogy a pályázó miért jelenlegi kutatóhelyén végzendő Lendület-projektre nyújt be pályázatot, pályázata miben különbözik más (pl. OTKA) kutatási témapályázatoktól;
9. a kutatóhely felszereltségének, tudományos kapacitásának, valamint annak bemutatását, hogy a befogadó intézmény mivel járul hozzá a tervezett kutatás eredményes végrehajtásához (amennyiben a befogadó kutatóhely a témára anyagi erőforrásokat csoportosít át, annak pontos bemutatását (lehetőség szerint a 2. sz. melléklethez hasonló táblázatban));
10. három olyan elismert kutató ajánlását, akik nem állnak munkavégzésre irányuló jogviszonyban a befogadó kutatóhellyel;
11. a pályázó benyújtott ERC pályázatának megnevezését, a pályázat benyújtásának évét és a minősítést, és/vagy már elnyert ERC pályázatának témáját, kezdési és befejezési évét amennyiben ezekkel rendelkezik;

Eredeti dokumentum benyújtásával:

A 3. mellékletben szereplő, a kutatóhely vezetője és gazdasági vezetője által aláírt nyilatkozatot.

A foglalkoztatással kapcsolatos szabályozások és az ahhoz benyújtandó okiratok, adatok felsorolása az MTA hivatalos honlapján érhető el.

A benyújtott pályázati anyagot az MTA Titkársága Kutatóintézeti Főosztálya ellenőrzi. Amennyiben a pályázat nem felel meg a kiírásban foglalt formai feltételeknek, hiánypótlásra szólítják fel a pályázót az általa megadott e-mail címen, a pályázati határidőt követő 5 munkanapon belül. A hiánypótlást a pályázónak a felhívás kézhezvételét követő 5 munkanapon belül kell teljesítenie. Hiánypótlásra egy alkalommal van lehetőség. A hiánypótlást határidőre nem teljesítő pályázatok érvénytelennek minősülnek, és nem kerülnek elbírálásra.

A benyújtott pályázatok elbírálása

Az elbírálás során előnyt élveznek a jelenleg külföldön tevékenykedő, hazatelepülni kívánó kutatók, valamint a jelenlegi munkahelyükről máshová pályázók. Előnyt jelent továbbá, ha a kutatócsoport megalakításakor a befogadó kutatóhely írásbeli kötelezettséget vállal, hogy az elnyert akadémiai támogatást a lehető legnagyobb mértékben kiegészíti saját gazdasági és humán erőforrásaiból (pl. korábbi kevésbé sikeres kutatási téma forrásainak átcsoportosítása, célműszer beszerzése).

Az értékelés két szakaszban történik. Az első szakaszban a formailag érvényes pályázatokról legalább három, az MTA elnöke által felkért szakember anonim bírálatot készít. A bírálók szövegesen értékelik és megadott szempontok szerint pontozzák a beadott pályázatokat. A szöveges értékelésben a bírálónak egyértelműen nyilatkoznia kell arról, hogy támogatásra javasolja-e a pályázatot, és reálisnak tartja-e a kért támogatási összeget. Ha a kért összeg a bíráló véleménye szerint nem reális, javaslatot tehet az összeg módosítására. A pályázati kiírásban előnyt jelentő feltételeket a bírálók (majd a zsűri is) érvényesítik.

Pontozásos értékelés

A) A kutatási program átfogó szakértői értékelése, a téma fontossága, újszerűsége, nemzetközi jelentősége, valamint a várható eredményesség és megvalósíthatóság szempontjai alapján (l. Részvételi feltételek 3. pontja). Itt lehet figyelembe venni a kutatás gazdasági hasznosíthatóságát, fejlesztési lehetőségeit / a kutatások relevanciáját a jelen társadalmi viszonyok között / a kutatások hozzájárulását a nemzeti kulturális örökség megőrzéséhez. A három megközelítés közül értelemszerűen az adott pályázatra vonatkozót kell figyelembe venni. *(Maximum 40 pont)*

B) A pályázó eddigi tudományos tevékenységének értékelése (l. 1. sz. melléklet). A tudományos tevékenység értékelésénél a pályázó legjelentősebb tudományos eredményét, hivatkozásainak számát, publikációs tevékenységének szerkezetét és publikációinak számát az itt felsorolt fontossági sorrendben kérjük figyelembe venni. *(Maximum 10 pont)*

C) A pályázó utolsó 5 évi (2009-2013 közötti) tudományos teljesítményének B) pont szerinti értékelése. *(Maximum 20 pont)*

D) A pályázó önálló pályázati tevékenysége az elmúlt 5 évben. *(Maximum 10 pont)*

E) Annak értékelése, hogy a pályázó eddigi tudományos és pályázati eredményei alapján a pályázat mennyire növeli a kutatóhely versenyképességét. *(Maximum 10 pont)*

F) A kutatóhely felszereltségének, tudományos kapacitásának és annak megítélése, hogy a kutatóhely kötelezettségvállalásában leírt, a pályázat céljaira átcsoportosítandó emberi és/vagy anyagi erőforrásai milyen mértékben segítik elő a pályázati tervben leírt kutatás eredményes megvalósítását. *(Maximum 10 pont)*

A maximális pontszámot a bírálók minden bírálati szempont esetében külön indokolják.

Összesen maximum: 100 pont

Szöveges értékelés

G) A fenti A)-F) pontok szöveges értékelése (egyenként szóközzel átlagosan legfeljebb 1500 karakter terjedelemben).

H) Nyilatkozat arról, hogy a bíráló támogatandónak tartja-e a pályázatot (igen/nem).

I) Nyilatkozat arról, hogy a bíráló reálisnak tartja-e az éves költségtervet. Amennyiben nem, de a pályázat egyébként támogatásra méltó, a bíráló javaslatot tesz a felvázolt kutatási program megvalósításához szükséges, általa reálisnak tartott támogatási összegre.

A bírálati eredményeket összesítik. A második szakaszban az MTA elnöke által felkért és vezetett nyilvános értékelő zsűri – az anonim bírálók által adott szöveges értékeléseknek, a pontszámok átlagának és szórásának figyelembe vételével – értékeli a pályázatokat (pontszámmal, tekintetbe véve a pályázati kiírásban előnyt jelentő feltételeket), majd mindezek alapján dönt a támogatandó pályázatokról és sorrendjükéről a beadási határidőtől számított 90 naptári napon belül. A zsűri a Lendület programra rendelkezésre álló forrásból támogatásban részesíthető pályázatok számánál 30%-kal több pályázatot rangsorol. A zsűrinek lehetősége van a Lendület II. kategóriában induló pályázókat átsorolni a Lendület I. kategóriába.

A pályázat elbírálásának eredményéről a pályázók írásbeli értesítést kapnak, és megkapják a pályázatukról készült anonim bírálatokat is. A díjazottak névsorát és a nyertes pályaművek címét az MTA honlapján közzéteszi.

A nyertes pályázók támogatásának feltételei

A támogatás felhasználásának részletes feltételeit a befogadó kutatóhellyel évente kötött külön megállapodás rögzíti. A támogatás folyósításának és felhasználásának részletes szabályairól, valamint a jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszafizetéséről a támogatási szerződés rendelkezik.

Támogatási szerződést az akadémiai intézményekben működő Lendület-kutatócsoportok vezetőivel az MTA Titkársága, az egyetemeken működőkkel az MTA Támogatott Kutatócsoportok Irodája (MTA TKI) köt.

A támogatás mind az *akadémiai intézményekbe*, mind az *egyetemekre* sikerrel pályázók esetében tartalmazza a kutatócsoport vezetőjének illetményét és annak járulékait. A sikerrel pályázó kutatócsoport-vezető (amennyiben korábban a befogadó intézménynél nem állt alkalmazásban) legfeljebb 3 évre, határozott idejű közalkalmazotti kinevezést kap, amely az alábbiakban részletezett értékelés alapján 2 évvel meghosszabbítható. A kutatócsoport vezetőjének illetménye a Lendület I. kategóriában a jelenlegi tudományos tanácsadói munkakör 1. fizetési fokozata garantált illetményének másfélszerese (jelenleg 656 000 Ft/hó), a Lendület II. kategóriában a jelenlegi tudományos tanácsadói munkakör 1. fizetési fokozata garantált illetményének kétszerese (jelenleg 875 000 Ft/hó). A Lendület-nyertesek szerződésükötés után az MTA-tól kapott más ösztöndíjakról (pl. Bolyai-ösztöndíj) kötelesek lemondani. A befogadó kutatóhely állományába tartozó jelentkező esetén az akadémiai intézmény, illetve az egyetem csak a jelentkező kinevezése szerinti, valamint a pályázatban megjelölt illetmény és járulékai különbségét kapja meg a többletfeladatok teljesítésének ösztönzésére határozott időre megállapított havi keresetkiegészítésként (*egyetemek esetén* legfeljebb 5 éven át).

A támogatás a pályázat alapján magában foglalhatja ezen felül - mind az *akadémiai intézményekben*, mind az *egyetemeken* - egy vagy több kutató illetményét és annak járulékait, a kutatás dologi és rezsikiadásait, továbbá a kutatáshoz szükséges tárgyi eszközök beszerzésének fedezetét. A

támogatás minimális összege évi 20 M Ft, maximális összege az I. kategóriában évi 50, a II. kategóriában évi 60 M Ft lehet.

A kutatócsoport munkájáról a befogadó intézmény vezetője és a kutatócsoport-vezető köteles évente közös jelentést készíteni az MTA elnöke számára, aki a jelentést szakértőkkel és az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsa (AKT) szakbizottságaival értékelteti, a vonatkozó fejezetet irányító szervei rendelkezésben foglalt eljárásban és feltételekkel.

Amennyiben a kutatócsoport az értékelés szerint 3 év alatt nem ér el a célkitűzésnek megfelelő eredményeket, a csoport kiemelt támogatását az MTA elnöke által meghatározott időpontban (általában az értékelés tárgyévét követő év január elsején) meg kell szüntetni. Ez *akadémiai intézményekben* működő kutatócsoportok esetében - az MTA-elnöki döntés hatályba lépésétől a 4. projektév végéig terjedő időszakra - az alábbi támogatáscsökkentést jelenti: azon kutatócsoportok esetében, amelyekben a kutatócsoport vezetője a pályázatot megelőzően is az intézmény állományába tartozott, a témavezető illetményét a korábbi (eredeti kinevezése szerinti); a korábban nem a befogadó intézménynél alkalmazásban álló kutatócsoport-vezető esetén a Kjt. besorolás szerinti összegre kell csökkenteni, továbbá a dologi, a rezszi- és a kötelezettségvállalással nem terhelt beruházási támogatást a felére kell csökkenteni.

Amennyiben az *egyetemen* a Lendület-program keretében működő kutatócsoportok első 3 évben elért tudományos teljesítménye nem megfelelő, az MTA-elnöki döntés hatályba lépésétől a 4. projektév végéig terjedő időszakra vonatkozó támogatási összegnek csak azon része használható fel, amely a kutatócsoport megszüntetéséhez szükséges.

Az ötéves támogatási periódus végén az MTA elnöke szakértőkkel elbíraltatja a kutatócsoport és vezetője tudományos teljesítményét. Az *akadémiai intézményekben* működő Lendület-kutatócsoport vezetője pozitív bírálat esetén határozatlan időre szóló közalkalmazotti kinevezést kaphat, az MTA elnöke a csoport eredményességét, valamint a befogadó akadémiai intézmény tényleges erőforrás-átcsoportosítását is figyelembe véve dönt a támogatás további mértékéről. Amennyiben az ötéves periódus végén az MTA a kutatócsoport sikertelen működését állapítja meg, az MTA elnöke a pályázattal kapcsolatos minden támogatást megvonhat az akadémiai intézménytől.

Az ötéves periódus végén az *egyetemen* a Lendület-kutatócsoport akadémiai támogatása az értékeléstől függetlenül megszűnik.

A csoportok a támogatás időtartama alatt kidolgozzák önálló tudományos programjukat, részt vesznek TDK-dolgozatot készítő hallgatók témavezetésében, PhD-hallgatók képzésében, valamint sikeresen szerepelnek magyar és nemzetközi pályázatokon.

Amennyiben a Lendület-kutatócsoport vezetője ERC-pályázatot nyer, lehetőség van a Lendület-projekt támogatási szerződésének közös módosítására

Jogorvoslat

A pályázat formai érvénytelensége esetén a pályázó az értesítéstől számított 3 munkanapon belül egy alkalommal, bizonyítékaival alátámasztott észrevétellel élhet az MTA Titkársága Kutatóintézeti Főosztályánál. Az észrevételt e-mailben (lendulet@titkarsag.mta.hu) lehet benyújtani a pályázó, a pályázati azonosító és a döntés sérelmezése okának megjelölésével (szükség szerint a jogorvoslati kérelmet megalapozó okiratok csatolásával), amelyet az MTA Titkársága Kutatóintézeti Főosztálya bírál el, az elbírálás eredményéről pedig a benyújtást követő

3 munkanapon belül értesítést küld. A pályázat tartalmi elutasítása esetén jogorvoslatnak helye nincs.

A teljes pályázati kiírás pdf formátumban [itt megtekinthető](#).

[1. sz. melléklet](#)

[2. sz. melléklet](#)

[3. sz. melléklet](#)

A Lendület 2014 pályázati weboldal elérhetősége:

<https://palyazat.mta.hu/lendulet/>

A weboldalra való pályázattöltés útmutatóját [itt](#) érheti el.
The guide to submitting a Lendület application is available [here](#).

Az Akadémiai Adattárba való adatfeltöltés útmutatóját [itt](#) érheti el.

Ha még nincs AAT regisztrációja, kövesse [ezt](#) az útmutatót.